

Kako liječiti upalu Bartholinijeve žlijezde?

Bartholinijeva žlijezda je žlijezda koja se nalazi u mišiću dna zdjelice s izvodnim kanalićem, dugačakim oko 2-2,5 cm, na bazi malih usana. Sekret koji izlučuje važan je posebno tijekom spolnog odnosa jer vlaži okolne strukture sluznice. Žlijezda je dobila ime prema anatomu i liječniku koji je zaslužan za njeno otkrivanje – Thomasu Bartholiniju. Što činiti kada dođe do bolne i neugodne upale Bartholinijeve žlijezde tj. njezinog kanala?

Uzroci i simptomi

Cca. 2% žena tijekom života iskusi neugodnu i bolnu upalu Bartholinijeve žlijezde tijekom koje ona može narasti i do veličine jajeta. To se događa zbog opstrukcije izvodnog kanala žlijezde, što rezultira retencijom sekrecije. Najčešći problemi su – cista i apsces. U oba procesa, bilo da se radi o cisti ili apscesu Bartholinijeve žlijezde proširen je izvodni kanal, a ne sama žlijezda, jer se ona nalazi dublje u tkivu. Apsces se razvije češće od ciste.

Uzročnici bolesti su aerobne i anaerobne bakterije – od aerobnih - Klamidija trachomatis, E coli, Staphylococcus aureus, a od anaerobnih - Peptostreptococcus sp., Clostridium perfringens.

Najčešći simptomi su bol i oteklina. Bol se pogoršava tijekom hodanja i sjedenja. Može biti prisutna i samo oteklina bez boli, čak i do veličine mandarine, i tada se radi o cisti Bartholinijeve žlijezde, koja ako je asimptomatska i malena ne zahtijeva tretman. Kod apscesa nerijetko je prisutna i povišena tjelesna temperatura.

Liječenje bolesti

Ako je riječ o asimptomatskoj maloj cisti nije potreban nikakav tretman - cista će puknuti sama nakon nekoliko dana. Veća cista i apsces zahtijevaju drenažu ukoliko spontano ne prsnu, i tako se samoizliječe. Najčešće se uz to pripisuju i antibiotici širokog spektra.

Veće ciste i apscesi tretiraju se incizijom i drenažom pod lokalnom (rjeđe općom) anestezijom, no 5-15% slučajeva bolest se vrati jer postupak nije optimalan. Ekscizija

se prakticira nešto rjeđe, u slučaju tvrdokornih recidiva, i to u stadiju bez infekcije. Postupkom se odstranjuje sama žlijezda, a negativna je posljedica ekscizije suhoća sluznice sa svojim neugodnim posljedicama, pa se postupak rijetko prakticira i to obično u postmenopauzalnih žena.

"Nerijetko će vam liječnik učiniti i postupak koji se zove marsupijalizacija - zahvat koji je zapravo 'stepenica' između obične punkcije i ekscizije (koja ipak ozbiljan operativni postupak). Marsupijalizacija se vrši tako da se nakon incizije apscesa/ciste očisti upalni sekret, a potom se rubovi ciste prišiju s rubom koji je incidiran na maloj usni i na taj se način sprječava ponovno zatvaranje kanala i recidiva upale koja se u velikom postotku događa nakon obične punkcije.", objašnjava ginekolog dr. Ivan Brlečić.

Kao prvu pomoć, za olakšavanje boli i smanjenje upalnog procesa, ispirite genitalno područje mlakim čajem kamilice. Kamilica djeluje protuupalno, njeguje sluznicu i ublažava oteklinu i bol. Svakako, ako vidite da se stanje pogoršava, da su oteklinu i bol sve veći te da vam je porasla temperatura, javite se ginekologu.